

Nota schuilgelegenheden voor dieren van dierhouders / hobbyboeren en deeltijdboeren en opstallen bij groentetuintjes

1. INLEIDING

De gemeente Ameland heeft begin 2010 het Landbouwbeleidsplan gemeente Ameland vastgesteld. In deze nota is het beleid vastgesteld met betrekking tot de toekomst van de landbouwsector op het eiland. Concreet worden aanbevelingen gegeven van duurzame landbouw op het eiland en een duurzame en blijvende landbouw te bevorderen. Vervolgens dient ondersteunend beleid te worden ontwikkeld voor hobby- en deeltijdboeren. In het landbouwbeleidsplan zijn enkele onderwerpen genoemd die nog nader uitgewerkt moeten worden.

Het betreft de volgende onderwerpen:

- schuilgelegenheden voor het hobby matig houden van dieren;
- bouwmogelijkheden voor hobby- en deeltijdboeren;
- landschapsbeheer / ruimtelijke kwaliteit;
- opstallen bij en clustering van groentetuintjes.

In deze nota zullen bovengenoemde onderwerpen nader uitgewerkt worden. Vervolgens zal de nota vertaald gaan worden naar de bestemmingsplannen met betrekking tot de bouwmogelijkheden. Daarnaast zullen de welstandsaspecten opgenomen gaan worden in de welstandsnota.

Het willen regelen van bovengenoemde onderwerpen is onder andere om wildgroei van bouwwerken en verrommeling van omgeving en buitengebied te voorkomen. Maar vooral moet de nota een verduidelijking geven van het geen wat mogelijk is en niet mogelijk is qua bouwmogelijkheden, schuilgelegenheden en opstallen voor hobby- deeltijdboeren zonder dat de ruimtelijke kwaliteit wordt aangetast. Als gevolg van ontwikkelingen op landbouwgebied (schaalvergroting) hebben veel agrariërs de agrarische bedrijfsactiviteiten gestaakt of zullen op termijn de agrarische activiteiten staken.

Niet agrariërs zullen vaker gronden gaan gebruiken met name op het hobbymatig houden van dieren. Voor deze dieren kan een schuilgelegenheid gewenst zijn. In het algemeen gaat het om schuilgelegenheden van hobbyvee buiten een bouwperceel.

2. DOELSTELLING

Deze Nota heeft tot doel integraal beleid vast te stellen met betrekking tot het toelaten van schuilgelegenheden, bouwmogelijkheden en opstallen voor dierhouders, hobby- en deeltijdboeren en groentetuintjes in de daarvoor bestemde gebieden. Duidelijke handvatten zullen geboden worden met betrekking tot de toepassingen, uitvoering, toetsing en handhaving wat bij zal moeten dragen aan een goede landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit.

Uitgangspunt daarbij is niet, dat bouwwerken geweerd dienen te worden, maar te kijken naar de mogelijkheden voor deze doelgroepen. Het is echter wel aan de gemeente om te bepalen, in hoeverre en in welke vorm het plaatsen van bouwwerken worden toegestaan. De gemeente stemt dit af op het vigerende en toekomstige beleid en wensbeeld van betrokken doelgroepen. De nota moet bijdragen aan het creëren van mogelijkheden maar mag niet leiden tot een onacceptabele landschappelijke invulling en ruimtelijke kwaliteit. Door criteria aan te reiken, dient duidelijkheid en rechtszekerheid te ontstaan voor dierhouders, hobby- deeltijdboeren en particulieren.

Verrommeling is een vijand van het Amelanders landschap en heeft een negatieve invloed op de beleving van de burger en gasten, de recreatie en het toerisme van het eiland. Gemeente, inwoners van Ameland en gasten willen een verandering op het gebied van de verrommeling, de verschijningsvorm van het gebouwde op Ameland en de chaotisch geplaatste bouwwerken en gebouwen. Zo ook voor de schuilgelegenheden en bouwwerken voor hobby- en deeltijdboeren en groentetuintjes. De nota zal sturing en richting geven aan verantwoorde ruimtelijke kwaliteit, inpassing in de omgeving en verschijningsvorm betrekking hebbende op de mogelijkheden van deze doelgroepen.

3. HUIDIGE KADERS

Landbouwbeleidsplan

Het landbouwbeleid is bedoeld om een beeld te geven naar de toekomst, waar we nu staan, wat er op ons af komt en wat voor effecten zijn op de toekomst van de landbouw op Ameland.

De belangrijkste punten die concreet zijn voorgesteld:

1. Mogelijkheden voor de hobbyboeren voor schuilstallen rondom de dorpen.
2. Bepaalde groei van het aantal deeltijdboeren en mogelijkheid voor deeltijdboeren voor een groter bebouwingsoppervlak.
3. Professionele landbouw moet de kans krijgen om zich op Ameland te handhaven en te ontwikkelen.

De eilander landbouw is grofweg ingedeeld in drie deelsectoren namelijk: voltijdboeren / professionele landbouw, deeltijd- en hobbyboeren. Deze drie deelsectoren staan nader omschreven en toegelicht in het landbouwbeleidsplan. Op basis van het aantal NGE's wordt een indicatie gegeven wanneer er sprake is van een bepaald type bedrijf (naar de huidige normen). Voor de ruimtelijke vertaling worden deze normen aangehouden.

Als ruimtelijke visie wordt aanbevolen om het agrarische buitengebied te vedelen in zones. Voor het maken van deze zonering zijn de volgende criteria voorgesteld:

1. Professionele boeren moeten zich kunnen ontwikkelen daar waar de Europese, landelijke, provinciale (en gemeentelijke) wet- en regelgeving dat toestaan.
2. Deeltijdboeren ontwikkelen zich primair rondom de dorpen, op de marginale gronden en in vrijkomende agrarische gebouwen.
3. Hobbyboeren ontwikkelen zich louter rondom de dorpen en op de marginale gronden.

Uit voornoemde criteria is het volgende zoneringprincipe voortgevloeid:

1. Ontwikkelingsgebieden Professionele Landbouw c.q. Melkveehouderij;
2. Zoekgebieden ontwikkeling Hobby- en deeltijdbedrijven.

Professionele landbouw / veehouderij

hobby- en deeltijdboeren

Bovengenoemde zal nader worden uitgewerkt in de nota. Daarnaast speelt een rol de definitieve vaststelling van het beheerplan voor Ameland en de bekendheid van alle mogelijke gevolgen van Natura 2000. In het landbouwbeleidsplan staat aangegeven dat de volgende punten nader uitgewerkt moeten worden:

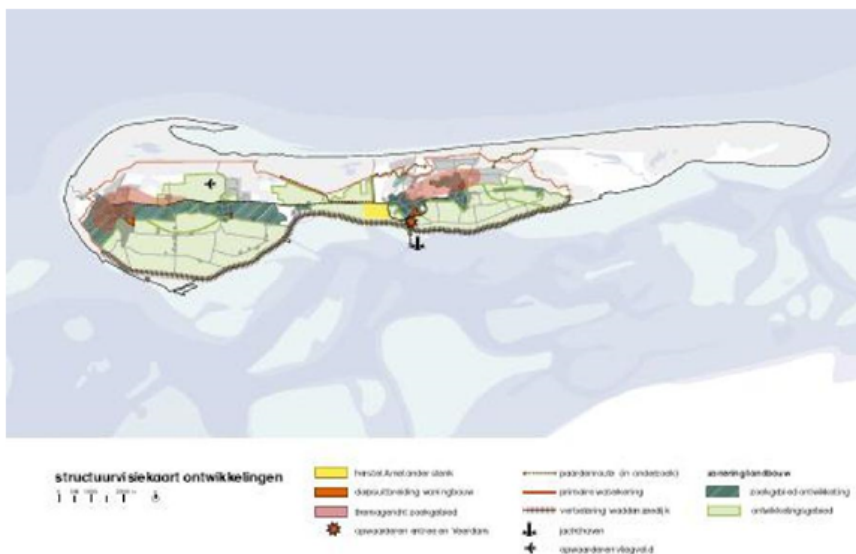
1. Voorwaarden/ criteria voor bouwmogelijkheden hobbyboeren + gedetailleerde uitwerking in zoekgebieden.
2. Voorwaarden/ criteria voor bouwmogelijkheden deeltijdboeren + gedetailleerde uitwerking in zoekgebieden.
3. Opnemen van voorwaarden voor bovenstaande punten in de welstandsnota.
4. Landschapsbeheer, aanpak van de verrommeling, clustering groentetuintjes.

Bestemmingsplan en beleid deeltijdboeren

Ook bij de totstandkoming van het bestemmingsplan "buitengebied 1997" is ten aanzien van de problematiek rond bouwen voor hobby/deeltijdboeren een driedeling ontstaan in de agrarische activiteiten; voltijdboeren, deeltijdboeren en hobbyboeren. Bij voltijdboeren is er een mogelijkheid tot bouwen in het agrarisch buitengebied, mits voldoende landschappelijk inpasbaar. Voor deeltijdboeren zijn er bouwmogelijkheden indien aan de criteria in het bestemmingsplan wordt voldaan en er verder geen planologische bezwaren zijn. Door de beleidsregel deeltijdboeren (d.d. 22 maart 1999) is dit van toepassing op andere relevante bestemmingsplannen. Voor de laatste categorie de zogenaamde hobbyboeren zijn nog geen bouwmogelijkheden. Met name de versnippering van het opengebied wordt hierin als belangrijkste factor genoemd.

Voorontwerp structuurvisie Ameland

De structuurvisie geeft een integraal kader voor ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende 10 jaar op Ameland. In deze visie wordt specifiek ingegaan op de landbouw op Ameland. De structuurvisie geeft de ruimtelijk invulling van de in het landbouwbeleidsplan genoemde opgaven. Belangrijk is hierbij de zonering van het agrarisch gebied. Hierbij zijn specifiek de zoekgebieden voor hobby- en deeltijdboeren genoemd. Volgens het voorontwerp van de structuurvisie geeft deze zonering mogelijkheden voor het handhaven van agrarische functies in de polders t.b.v. economische en landschappelijke pijlers. De hobby- en deeltijdboeren leveren een belangrijke bijdrage aan het behoud en versterking van het landschap. In dit kader zijn er zoekgebieden ontwikkeld voor bouwmogelijkheden voor hobby- en deeltijdboeren. Dit is volgens de structuurvisie alleen mogelijk onder een aantal strenge voorwaarden, om versnippering en verrommeling van het landschap te voorkomen.

Notitie bouwmogelijkheden voor deeltijdboeren in het buitengebied

De gemeente heeft ruim 12 jaar geleden beleid opgesteld voor deeltijdboeren. Door dit beleid werd het mogelijk voor enkele deeltijdboeren om een schuur/ stal te bouwen van maximaal 250 m². In dit beleid zijn voorwaarden opgenomen voor wanneer iemand mag bouwen in het buitengebied en als deeltijdboer aangemerkt wordt (en dus geen ‘hobbyboer’ meer is). Deeltijdagrariërs mogen slechts één bedrijfsgebouw per bouwperceel realiseren en er is geen mogelijkheid voor het bouwen van een bedrijfswoning bij het bedrijfsgebouw.

Naar schatting zullen er in de gemeente Ameland een 10 à 20 deeltijdboeren zijn. Zes deeltijdboeren hebben gebouwd op basis van het bestemmingsplan Buitengebied 1997 en de beleidsnotitie Deeltijdboeren. Onderstaande figuur geeft in het rood aan de locaties van de zes deeltijdboeren.

Notitie Hokkeboël

Op 31 mei 1999 is de notitie Hokkeboël vastgesteld. Deze notitie had ten doel: verwijdering van illegale en/ of ontsierende bouwwerken in het buitengebied. In totaal waren er (1999) ruim 70 ontsierende bouwwerken. In de notitie worden handvatten voor handhaving beschreven. Herziening van de notitie is wenselijk.

Brochure Dierenbescherming, Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders en Landelijke Kennisnetwerk Levende Have.

In deze brochure wordt gewezen op het belang van het dierenwelzijn van hobbydieren. Deze brochure is gericht op hobbydierhouders en gemeenten. De tegenstelling tussen dierenwelzijn en de verrommeling van het landschap wordt in deze brochure besproken. Gemeenten worden uitgenodigd om beleid te maken voor schutstallen.

Beleidsnotie schuilgelegenheden voor dieren van hobbyboeren

Op 25 oktober 2010 is de “Beleidsnotie schuilgelegenheden voor dieren van hobbyboeren” vastgesteld. Met deze notie wordt een deel van de aanbevelingen uit het landbouwbeleidsplan opgevolgd. De rest van de aanbevelingen wordt in de nu voorliggende nota uitgewerkt. Aangezien voor het winterseizoen

dierhouders moeten kunnen schutten is gekozen om dit deel van de aanbevelingen met voorrang uit te werken. De beleidsuitgangspunten zijn opgenomen in de nu voorliggende nota en zijn nader gespecificeerd en uitgewerkt.

WETTELIJKE KADERS

Wettelijke / juridische kaders

1. WABO
2. Wet ruimtelijke ordening
3. Privaatrecht
4. Welstandstoezicht

WABO

Het plaatsen van bouwwerken, schuttingen, opstallen of gebouwtjes valt onder de activiteit 'bouwen' waarvoor op grond van artikel 2.1 lid 1.a van de Wabo een omgevingsvergunning nodig is. Het plaatsen van deze objecten valt niet onder de categorie 'bijbehorende bouwwerken' zoals genoemd in artikel 2 uit bijlage II van het Bor (Besluit omgevingsrecht) omdat er geen sprake is van een functionele binding met een op het zelfde perceel gelegen hoofdgebouw. Ook vallen deze objecten niet onder een andere categorie vergunningsvrije bouwwerken. Dat betekent dat er voor het plaatsen een omgevingsvergunning nodig is. Door de vergunningsplicht die er geldt voor de gebouwen en bouwwerken is er een welstandstoets van Hûs en Hiem nodig. Bepalingen hiervoor moeten in de welstandsnota worden opgenomen. Deze nota zal gekoppeld c.q. opgenomen worden in de nieuwe welstandsnota.

Wet ruimtelijke ordening

Daarnaast is de Wet ruimtelijke ordening van toepassing voor de toets van het bestemmingsplan. Voor plaatsen van gebouwen is op basis van het bestemmingsplan een bouwvlak nodig. Een schutstal is een gebouw. Schuttingen en opstallen bij groentetuintjes vallen onder de categorie "bouwwerken". Aan de toets van het bestemmingsplan zal bij schuttingen en opstallen bij groentetuinen snel kunnen worden voldaan. De bestemmingsplannen laten bouwwerken toe met een hoogte tot 5 meter. Schutstallen hebben een bouwvlak en voorschriften in het bestemmingsplan nodig. Formeel kan dit alleen met een wijziging van het bestemmingsplan c.q. een projectbesluit. Aangezien het wenselijk is dat voor het winterseizoen tot plaatsing van verschillende schutstallen kan worden overgegaan (zie Beleidsnotitie schuilgelegenheden voor dieren van hobbyboeren) kan actief gedogen een passende oplossing zijn. Het landelijk gedoogkader maakt dit mogelijk indien zicht is op legalisatie. Deze nota kan in die zin worden beschouwd als toekomstig beleid dat wordt opgenomen in de te actualiseren bestemmingsplannen.

Welstandstoezicht

Of bouwwerken of gebouwen op een bepaalde plaats acceptabel zijn, hangt met name af van de vraag of de uiting voldoet aan de redelijke eisen van welstand. Vandaar dat deze eis is opgenomen in de Woningwet. De gemeenteraad heeft, op basis van de nieuwe Woningwet, de Welstandsnota, met tal van welstandscriteria, vastgesteld. Aanvragen voor een omgevingsvergunning worden getoetst aan deze beleidsnota.

4. MOGELIJKHEDEN EN UITGANGSPUNTEN

Bij de doelstellingen is aangegeven dat deze nota tot doel heeft integraal beleid vast te stellen met betrekking tot het toelaten van schuilgelegenheden, bouwmogelijkheden en opstallen voor hobby- deeltijdboeren en groentetuintjes in de daarvoor bestemde gebieden. Dit zal bij moeten dragen aan een goede landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit. Uitgangspunt daarbij is niet, dat bouwwerken geweerd dienen te worden, maar te kijken naar de mogelijkheden voor de doelgroepen.

Mogelijkheden

Duidelijk is dat de laatste jaren de categorie hobbyboeren in aantal is toegenomen. Met name de paardensport speelt hierin een belangrijke rol. Uit onderzoek is gebleken dat er een aanzienlijk economisch belang is voor deze categorie en de sociale aspecten behoorlijk zijn.

Van belang is op dit moment dan ook dat:

1. er bouwmogelijkheden ontwikkeld worden voor hobbyboeren en;
2. dat de huidige regelgeving hierop gaat aansluiten c.q. op aangepast moet worden.

De mogelijkheid tot bouwen in het buitengebied voor hobbyboeren is een aspect dat zich in hoofdzaak in het kader van de Wet ruimtelijke ordening afspeelt. De Woningwet, de WABO en de Milieuwetgeving zijn niet van doorslaggevend belang. Met name de bestemmingsplannen en de anticipatie hierop zijn van essentieel belang. De rol van de provincie en het rijk zijn hierin zeer belangrijk. Bij het bouwen in het buitengebied voor hobbyboeren zullen de landschappelijke inpasbaarheid en de versnippering van het buitengebied de belangrijkste beoordelingsaspecten zijn. Een goede afweging is hierbij van groot belang. Een uitgebreide versnippering van het buitengebied is niet toelaatbaar.

Uitgangspunten

Vanuit het economische- en het sociale belang en gelet op de karakteristieke kleinschalige activiteiten op Ameland is het van belang dat mogelijkheden worden gecreëerd voor de sector hobbyboeren. De bouwmogelijkheden mogen slechts een minimale inbreuk maken op het opengebied. Door het bouwen van hobbyschuren mogen geen concurrerende situaties ontstaan met voltijd- en deeltijdboeren. Locaties in het polder gebied voor de professionele landbouw zijn op voorhand niet direct geschikt. Als potentiële zoekgebieden kunnen worden aanmerkt gebieden zoals de Vleyen. Deze kenmerken zich door een variërend landschap waardoor van aantasting van het open landschap minders snel sprake is. Het kleinschalige van de hobbyboeren wordt hierin meer passend geacht dan grootschalige activiteiten. Ook kan de relatie worden gelegd met agrarisch natuurbeheer; een ontwikkeling die steeds meer opkomt. In het kleinschalige van hobbyboeren schuilt ook het gevaar bij bouwen in het opengebied. Bij het toestaan van bouwen zal snel een veelheid van hokken en schuurtjes kunnen ontstaan dat versnippering en verrommeling zal bevorderen. Dit dient te worden voorkomen.

Bij de uitwerking van de beleids- en toetsingskaders is het vast stellen van uitgangspunten van belang.

Beantwoording van de volgende vragen zijn de kaders van de uitgangspunten:

- Welke doelgroepen mogen een bouwwerk of gebouw plaatsen?
- Waar mogen gebouwen of bouwwerken worden opgericht?
- Wat mag worden gebouwd?
- Hoe moet het gebouw of bouwwerk eruitzien?
- Hoe om te gaan met landschapsbeheer / ruimtelijke kwaliteit;
- Hoe om te gaan met de bestaande ("illegale") gebouwen of bouwwerken?

Welke doelgroepen mogen een bouwwerk of gebouw plaatsen

In het Landbouwbeleidsplan is uitgegaan van drie categorieën hobby-, deeltijdboeren en voltijdboeren. In deze nota wordt specifieker naar doelgroepen gekeken en wordt aanvullend op het Landbouwbeleidsplan uitgegaan van de volgende doelgroepen:

- Dierhouders
- Hobbyboeren
- Deeltijdboeren
- Voltijdboeren / professionele landbouw

- Houders van groentetuintjes.

Dierhouders

Voor het plaatsen van een schutting of schutstal is het nodig dat de betrokkene hobbymatig dieren houdt. Het gaat hierbij om dieren die (bijna) het gehele seizoen in de wei staan, zoals schapen, geiten, paarden en koeien. Het gaat niet om mensen die bedrijfsmatig dieren houden. Er moet sprake zijn van het hobbymatig houden van dieren. Als hobbymatig wordt aangemerkt minder dan 3 NGE.

Hobbyboeren

Vervolgens is gebleken dat er een specifieke categorie dierenhouders zijn die tussen het hobbymatige en de deeltijdboer in zitten. Deze categorie is geen deeltijdboer maar is qua invulling meer dan het eenvoudig hobbymatig houden van dieren (dierhouders). Deze specifieke categorie benoemen we hobbyboeren met 3 tot 10 NGE. In specifieke en uitzonderlijke gevallen kan bij aantoonbaarheid van de specifieke noodzaak het college afwijken en overgaan tot een grotere categorie van schutstallen voor hobbyboeren. Deze doelgroep wordt geclassificeerd als Hobbyboeren.

Enkele voorbeelden van hobbyboeren:

- Een schapenhouder met 120 schapen en 7 hectare blijvend grasland valt onder de categorie hobbyboeren (9,56 NGE).
- Een paardenhouder met 6 paarden van 3 jaar en ouder en 2 hectare blijvend grasland valt onder de categorie hobbyboeren (8,79 NGE).
- Een melkveehouder met 8 koeien (melk- en kalfkoeien, geen jongvee) en 4 hectare blijvend grasland valt onder de categorie hobbyboeren (9,63 NGE).

Er moet tevens sprake zijn van een noodzaak van plaatsing. Dus als de betrokkene al een voorziening heeft dan is er geen noodzaak aanwezig.

Deeltijdboeren.

Voor deeltijdboeren gaat het om agrariërs met van >10 tot 50 NGE die naast hun inkomsten uit het agrarisch bedrijf vaak nog andere inkomsten hebben.

- Een schapenhouder met 120 schapen en 7,5 hectare blijvende grasland valt onder de categorie deeltijdboer (10,06 NGE).
- Een paardenhouder met 7 paarden van 3 jaar en ouder en 2 hectare blijvend grasland valt onder de categorie deeltijdboeren (10,25 NGE).
- Een melkveehouder met 9 koeien (melk- en kalfkoeien, geen jongvee) en 5 hectare blijvend grasland valt onder de categorie deeltijdboeren (10,84 NGE).

Voltijdboeren / professionele landbouw > 50 NGE

Een uitgebreide omschrijving met betrekking tot voltijdboeren / professionele landbouw, hobby- en deeltijdboer wordt verwezen en staat aangegeven in het Landbouwbeleidsplan.

Houders van groentetuintjes.

Voor opstellen bij groentetuintjes mogen mensen die een groentetuin onderhouden een gebouwtje plaatsen.

Waar mogen gebouwen of bouwwerken worden opgericht

Om het landbouwperspectief op Ameland te ontwikkelen zijn er in het landbouwbeleidsplan zonerings aangegeven. Deze gebiedsgerichte benadering sluit aan bij de provinciale visie en zal een specifiek ontwikkelingsperspectief gaan ondersteunen.

De zones voor het agrarisch buitengebied van Ameland zijn:

- Ontwikkelingsgebieden voor professionele landbouw c.q. melkveehouderij,
- Zoekgebieden voor dierhouders, hobby- en deeltijdboeren.

Bovenstaande zoning biedt mogelijkheden voor het handhaven van agrarische functies in de polders t.b.v. economische- en landschappelijke pijler.

Bij de totstandkoming van de zoning is uitgegaan van de volgende criteria:

- Professionele boeren moeten zich kunnen ontwikkelen daar waar de Europese, landelijke, provinciale (en gemeentelijke) wet- en regelgeving dat toestaan.
- Deeltijdboeren ontwikkelen zich primair rondom de dorpen, op marginale gronden en in vrijkomende agrarische gebouwen.
- Dierhouders en hobbyboeren ontwikkelen zich louter rondom de dorpen en de marginale gronden.

Zoals aangegeven zullen de zoekgebieden zich primair ontwikkelen rondom de dorpen en de marginale gronden. In de zoekgebieden staan de hobby- en deeltijdboeren centraal en zullen een belangrijke bijdrage leveren aan behoud en versterking van het landschap. Binnen de zoekgebieden zal gezocht worden naar mogelijke locaties voor de bouw van schuren/stallen voor de deeltijd- en hobbysector. Dit is alleen mogelijk onder een aantal strenge voorwaarden, om versnippering en verrommeling van het landschap te voorkomen. Aangegeven is waar we de zoekgebieden willen hebben. Dit alles staat in nauw verband met landschapsbeheer en de ruimtelijke kwaliteit wat bij de volgende punten nader aan de orde komt.

Alles meenemend en de voorwaarden die gesteld gaan worden aan het geen wat gebouwd mag worden is gekomen tot de zoekgebieden die in detail staan aangegeven op de plankaarten in de bijlagen I en II.

Het bovenstaande is uiteraard ook van toepassing bij de zoekgebieden van volkstuintjes c.q. groentetuintjes. In bijlage III staan de zoekgebieden aangegeven. Deze zoekgebieden dienen als basis voor de ontwikkeling van groentetuintjes en de plaats waar bouwwerken en gebouwtjes voor groentetuintjes mogen worden opgericht. Clustering van de volkstuintjes is van belang voor een goede landschappelijke inpassing. Veelal zijn wij hier afhankelijk van de particuliere initiatiefnemers gezien de gemeente geen gronden in het bezit heeft om een geclusterd gebied te realiseren. In goed overleg zal dit samen moeten gaan.

Wat mag worden gebouwd

Binnen de zoekgebieden is het toegestaan om schuttingen / schuilgelegenheden en bouw mogelijkheden voor dierhouders, hobby- en deeltijdboeren te bouwen. De genoemde bouwwerken en gebouwen moeten landschappelijk worden ingepast en er moet een noodzaak zijn tot plaatsing. Voorschriften worden gesteld voor de vorm, maten en materiaalgebruik welke nader zijn uitgewerkt in het hoofdstuk beleids- en toetsingskaders.

Uitgangspunt bij groentetuintjes zal zijn dat één opstal per groentetuintje mag worden geplaatst om gereedschap in te kunnen plaatsen. Ook dit zal nader worden uitgewerkt in het hoofdstuk beleids- en toetsingskaders.

Hoe om te gaan met landschapsbeheer / ruimtelijke kwaliteit

Bij landschapsbeheer en ruimtelijke kwaliteit wordt het ruimtegebruik van functies integraal afgewogen, maar waarbij bepaalde functies nadrukkelijk(er) aanwezig zijn c.q. kunnen zijn. Dit bepaalt onder andere de ontwikkelingsruimte en daarmee de ruimtelijke agenda voor andere ruimtelijke ingrepen en wensen. Thema's zoals natuurwaarden, open landschap, cultuurhistorie en erfgoed zijn voor Ameland belangrijk en staan centraal in iedere van toepassing zijnde visie zoals de structuurvisie Ameland. Gezamenlijk vormen zij letterlijk het kapitaal van de gemeente, het landschap en het decor dat bepalend is voor het eilandgevoel. Behoud en versterking van deze kwaliteiten dient dan ook niet alleen een ruimtelijk doel, maar is tevens van belang voor leefbare dorpen, een verantwoorde landschapskwaliteit en een economisch en sociaal-maatschappelijk sterk Ameland. Natuur, landschap en cultuurhistorie zijn de kwaliteiten die de ruimtelijk-functionele agenda voor de toekomst van Ameland bepalen. Dit komt o.a. tot stand door te kijken naar de kernkwaliteiten van het landschap van een waddeneiland (bron De Nije Pleats yn Fryslân). Deze kern kwaliteiten zijn:

- zeer grootschalig open, open, half-open tot besloten landschap met plaatselijk grootschalige vergezichten op de Waddenzee, de Noordzee, en de kust van de vaste wal;
- grote afwisseling van reliëf en schaal, en grote verscheidenheid van natuurlijke en cultuurhistorische structuren/ elementen als duinen, kwelders, slenken, strand, bossen, poldergebieden en binnenduinrand op een relatief klein oppervlak;
- opvallende contrasten tussen natuurlijke elementen als duinen, kwelders, strand en slenken, en cultuurelementen als landbouwpolders, nederzettingen, dijken en recreatieve voorzieningen;
- structurerende elementen: duincomplexen, lineaire stuifdijk en elzensingels,
- [hout]wallen, dijkjes, verkavelingstructuur polders, restanten van slenken en waterlopen, dorpskommen, bossilhouet, eendenkooien.

Naast deze kernkwaliteiten wordt er gekeken naar de landschappelijke kwetsbaarheid, bijzondere waardes, de nabijheid van wonen en natuur etc.. Bij de totstandkoming van de zoekgebieden is er een wel overwogen afweging gemaakt van de genoemde kenmerken en kwaliteiten.

Hoe om te gaan met de al bestaande gebouwen en bouwwerken

Het beleid van de gemeente Ameland is erop gericht bouwwerken en gebouwen toe te staan op basis van deze nota. Gestreefd wordt de bestaande "illegale" bouwwerken en gebouwtjes te saneren. Afhankelijk van de situatie kan dit nog juridisch worden afgedwongen. Mocht een hobby dierhouder aanspraak willen maken op een nieuwe schutting / schuilgelegenheid dan moeten of de bestaande gebouwen of bouwwerken worden afgebroken of geïntegreerd te worden in het nieuwe plan.

5. BELEID- EN TOETSINGSKADERS

In hoofdstuk 4 is ingegaan op de mogelijkheden en uitgangspunten met betrekking tot het toelaten van schuilgelegenheden, bouwmogelijkheden en opstallen voor dierhouders, hobby- en deeltijdboeren en groentetuintjes. Hoofdstuk 5 gaat specifiek in op beleids- en toetsingskaders welke in direct verband staan met de uitgewerkte zoekgebieden in bijlage I, II en III.

Gezien het hier een nota met zoekgebieden betreft en geen bestemmingsplan wordt er in hoofdlijnen gekeken naar (bouw)voorschriften. De (bouw)voorschriften moeten aansluiting vinden bij hetgeen genoemd in de geldende bestemmingsplannen, de eerder genoemde kaders, nieuwe ontwikkelingen en voorschriften.

Voorschriften dierhouder.

Schuilgelegenheden in de vorm van schuttingen ten behoeve van het hobbymatig houden van dieren.

Voor het bouwen van schuilgelegenheden in de vorm van schuttingen gelden de volgende bepalingen:

- a. Er dient een noodzaak aanwezig te zijn tot het plaatsen van een schutting; iemand dient één of meerdere dieren te houden en hij/zij voor dit dier (of deze dieren) geen goede schutplaats bezit.
- b. De schutting mag worden geplaatst in het gebied zoals aangegeven in Bijlage I.
- c. De schutting mag uit maximaal twee wanden bestaan; mogelijk in een T-vorm.
- d. De schuttingen mogen maximaal 2,5 meter hoog zijn.
- e. De lengte van één wand mag maximaal 4 meter en de andere wand mag maximaal 2,5 meter zijn.
- f. De wanden moeten worden uitgevoerd met houten delen in de gedekte kleuren donker groen, donkerbruin, zwart met de kleurencodes RAL 6009, 7021 of 8014 of gelijkwaardig.
- g. De schuttingen mogen worden voorzien van een "dak"; dit dak moet onder hoek van 30 graden worden aangelegd.

De illustraties van de schuttingen in Bijlage IV geven het vorenstaande weer.

- h. Niet toegestaan zijn stalen (damwand) profielen, gemetselde of anderszins stenen muren, kunststof of golfplaten.
- i. Er moet sprake zijn van aantoonbare noodzakelijkheid en doelmatigheid van een schutting in het kader van dierenwelzijn.

- j. Er mag maximaal één schutting per dierhouder worden geplaatst.
- k. Er mag maximaal één schutting op een kavel aanwezig zijn; de kavel dient minimaal 1000 m² groot te zijn.
- l. De dierhouder mag een schutting of een schutstal plaatsen, niet beide.
- m. De schutting moet aan de rand van het perceel worden gepositioneerd.
- n. De schutting moet, zo mogelijk, landschappelijk goed worden gepositioneerd; plaatsing in het open gebied moet zo veel als mogelijk worden tegengegaan.
- o. Als de dierhouder geen eigenaar is van het perceel waarop de schutting wordt geplaatst, dient een overeenkomst worden overlegd waaruit blijkt dat de eigenaar het eens is met de plaatsing.
- p. Als de schutting wordt gepositioneerd binnen een afstand van 100 meter van (een) (recreatieve) woning(en) dan moet een verklaring worden overgelegd waaruit blijkt dat de eigena(a)r(en) van de woning het eens is(zijn) met het plaatsen van de schutting.
- q. Als de desbetreffende dierhouder al een "illegale" schutting of schutstal heeft geplaatst dan mag pas tot plaatsing van een nieuwe schutting worden overgegaan als de bestaande schutting of schutstal is afgebroken.
- r. Als de noodzaak tot het hebben van een schutting vervalft dan dient de schutting binnen drie maanden na het vaststellen daarvan worden afgebroken.
- s. Bij de schutting mag geen ander materiaal zoals machines, landbouwgereedschap, (bouw)materiaal, wagens e.d. worden geplaatst; wel mogen enkele voerbalen voor het voeren van de hobbydieren nabij de schuttingen worden geplaatst.
- t. De schutting dient in een goede staat van onderhoud te verkeren.
- u. Bij de schutting mag geen nieuwe beplanting worden aangelegd.

Schutstallen ten behoeve van het hobbymatig houden van dieren.

Voor het bouwen van schutstallen gelden de volgende bepalingen:

- a. Er dient een noodzaak aanwezig te zijn tot het plaatsen van een schutstal; iemand dient één of meerdere dieren te houden en hij voor dit dier (of deze dieren) geen goede schutplaats bezit.
- b. De schutstal mag worden geplaatst in het gebied zoals aangegeven in Bijlage I.
- c. De maximale oppervlakte is 30 m².
- d. De maximale nokhoogte is 3 meter.
- e. De maximale goothoogte is 2 meter.
- f. Er mogen maximaal drie wanden worden aangebracht.
- g. De wanden moeten worden uitgevoerd met gepotdekselde houten gevelbekleding (bijlage VIII) of een visueel gelijkwaardige uitvoering in de gedekte kleuren donker groen, donkerbruin, zwart met de kleurencode RAL 6009,7021 of 8014 of gelijkwaardig.
- h. Het dak moet schuin (ten hoogste 30 graden) zijn met een dakbedekking van een gedekte kleur.
- i. Niet toegestaan zijn stalen (damwand) profielen, gemetselde of anderszins stenen muren, kunststof of golfplaten.
- j. Er moet sprake zijn van aantoonbare noodzakelijkheid en doelmatigheid van een schutstal in het kader dierenwelzijn.
- k. Er mag maximaal één schutstal per dierhouder worden geplaatst.
- l. Er mag maximaal één schutstal op een kavel aanwezig zijn; de kavel dient minimaal 2000 m² groot te zijn.
- m. De dierhouder mag of een schutstal of een schutting plaatsen, niet beide.
- n. De schutstal moet aan de rand van het perceel worden gepositioneerd en moet, zo mogelijk, landschappelijk goed worden gepositioneerd; plaatsing in het open gebied moet zo veel als mogelijk worden tegengegaan.
- o. Als de dierhouder geen eigenaar is van het perceel waarop de schutstal wordt geplaatst, dient een ondertekende verklaring worden overgelegd waaruit blijkt dat de eigenaar het eens is met de plaatsing.
- p. Als de schutstal wordt gepositioneerd binnen een afstand van 100 meter van (een) (recreatieve) woning(en) dan moet een verklaring worden overgelegd waaruit blijkt dat de eigena(a)r(en) van de woning het eens is(zijn) met het plaatsen van de schutstal.
- q. Als de desbetreffende dierhouder al een "illegale" schutting of schutstal heeft geplaatst dan mag pas tot plaatsing van een nieuwe schutstal worden overgegaan als de bestaande schutting of schutstal is afgebroken.
- r. Als de noodzaak tot het hebben van een schutstal vervalft dan dient de schutstal binnen drie maanden na het vaststellen daarvan te worden afgebroken.
- s. Bij de schutstallen mag geen ander materiaal zoals machines, landbouwgereedschap, (bouw)materiaal, wagens e.d. worden geplaatst; wel mogen enkele voerbalen voor het voeren van de hobbydieren nabij de schutstal worden geplaatst.
- t. De schutstal dient in een goede staat van onderhoud te verkeren.
- u. Bij de schutstal mag geen nieuwe beplanting worden aangelegd.

Voorschriften hobbyboeren

Specifieke bouwmogelijkheden hobbyboeren.

In specifieke en uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat de schutstallen voor dierhouders niet toereikend zijn. Bij aantoonbaarheid van de specifieke noodzaak kan het college afwijken van de voorschriften van schutstallen voor dierhouders en overgaan tot de volgende bepalingen voor hobbyboeren:

- a. Er dient een noodzaak aanwezig te zijn tot het plaatsen van een stal; iemand dient meerdere dieren te houden en hij voor deze dieren geen goede schutplaats bezit.
- b. Er dient aangetoond te worden de specifieke noodzaak om af te wijken van de voorschriften van schutstallen voor hobbyboeren.
- c. De stal mag worden geplaatst in het gebied zoals aangegeven in Bijlage I.
- d. De maximale bouwoppervlakte is 120 m².
- e. De maximale nokhoogte is 5 meter.
- f. De maximale goothoogte is 3 meter.
- g. De wanden moeten worden uitgevoerd met gepotdekselde houten gevelbekleding (bijlage VIII) of een visueel gelijkwaardige uitvoering in de gedekte kleuren donker groen, donkerbruin, zwart met de kleurencode RAL 6009,7021 of 8014 of gelijkwaardig.
- h. Het dak moet schuin (ten minste 30 graden en ten hoogste 60 graden) zijn met een dakbedekking van keramische dakpannen, dakpanplaten of kleine golfplaten (b.v. Galia) kleur keramisch rood of grijs
- i. Niet toegestaan zijn stalen (damwand) profielen, gemetselde of anderszins stenen muren, kunststof of golfplaten.

De illustraties in Bijlage VI geven het vorenstaande weer.

- j. Er moet sprake zijn van aantoonbare noodzakelijkheid en doelmatigheid in het kader van dierenwelzijn.
- k. Er mag maximaal één stal per hobbyboer worden geplaatst.
- l. Er mag maximaal één stal op een kavel aanwezig zijn; de kavel dient minimaal 2000 m² groot te zijn.
- m. De hobbyboer mag of een stal of een schutting plaatsen, niet beide.
- n. De stal moet aan de rand van het perceel worden gepositioneerd en moet, zo mogelijk, landschappelijk goed worden gepositioneerd; plaatsing in het open gebied moet zo veel als mogelijk worden tegengegaan.
- o. Als de hobbyboer geen eigenaar is van het perceel waarop de stal wordt geplaatst, dient een ondertekende verklaring worden overgelegd waaruit blijkt dat de eigenaar het eens is met de plaatsing.
- p. Als de stal wordt gepositioneerd binnen een afstand van 100 meter van (een) (recreatieve) woning(en) dan moet een verklaring worden overgelegd waaruit blijkt dat de eigena(ar)en van de woning het eens is(zijn) met het plaatsen van de stal.
- q. Als de desbetreffende hobbyboer al een " illegale " schutting of stal heeft geplaatst dan mag pas tot plaatsing van een nieuwe stal worden overgegaan als de bestaande schutting of stal is afgebroken.
- r. Als de noodzaak tot het hebben van een stal vervalst dan dient de stal binnen drie maanden na het vaststellen daarvan te worden afgebroken.
- s. Bij de stallen mag geen ander materiaal zoals machines, landbouwgereedschap, (bouw)materiaal, wagens e.d. worden geplaatst; wel mogen enkele voerbalen voor het voeren van de hobbydieren nabij de stal worden geplaatst.
- t. De stal dient in een goede staat van onderhoud te verkeren.

Voorschriften deeltijdboeren.

Bouwmogelijkheden deeltijdboeren

Voor het bouwen van stallen voor deeltijdboeren gelden de volgende bepalingen:

- a. Aangetoond dient te worden dat het agrarisch deeltijdbedrijf ten minste 5 jaar moet bestaan uit minimaal 25 NGE en met 5 hectare grond in eigendom dan wel ten minste voor 6 jaar in pacht dient te hebben. Bij een deeltijdbedrijf tussen de 25 NGE en 50 NGE dient 10 hectare grond in eigendom te zijn dan wel ten minste voor 6 jaar in pacht dient te hebben.
- b. De stal mag worden geplaatst in het gebied zoals aangegeven in Bijlage II. Buiten het in bijlage II aangegeven gebied zijn er uitsluitend in het agrarisch buitengebied bouwmogelijkheden wanneer er voor de deeltijdboeren op het gebied van planologische en/of milieutechnische aard beperkingen zijn.
- c. De maximale bouwoppervlakte is 250 m² tot 25 NGE, 300 m² tot 30 NGE en 400 m² van 30 tot 50 NGE.
- d. De maximale nokhoogte is 8 meter.
- e. De maximale goothoogte is 5,50 meter.
- f. De wanden moeten worden uitgevoerd met gepotdekselde houten gevelbekleding (bijlage VIII) of een visueel gelijkwaardige uitvoering in de gedekte kleuren donker groen, donkerbruin, zwart met de kleurencode RAL 6009,7021 of 8014 of gelijkwaardig. Indien specifiek passend bij de ver-

- schijningsvorm bestaat de mogelijkheid om de stal uit te voeren in metselwerk met toe passing van een gele steen.
- g. Het dak moet schuin (ten minste 30 graden en ten hoogste 60 graden) zijn met een dakbedekking van keramische dakpannen, dakpanplaten of kleine golfplaten (b.v. Galia) kleur keramisch rood of grijs
  - h. Niet toegestaan zijn stalen (damwand) profielen en/of golfplaten. De illustraties in Bijlage V en VI geven het vorenstaande weer.
  - i. Vestiging van een bedrijfswoning is niet toegestaan. Indien een deeltijdboer doorgroeit c.q. voltijdboer wordt dan valt de deeltijdboer onder de categorie voltijdboeren en kan de bouw van een dienstwoning tot de mogelijkheden behoren.
  - j. Er mag maximaal één stal per deeltijdboer worden geplaatst.
  - k. Er mag maximaal één stal op een kavel aanwezig zijn.
  - l. Landschappelijke inpasbaarheid. De stal moet landschappelijk goed worden gepositioneerd en er dient geen onevenredige afbreuk te ontstaan van de landschappelijke en natuurlijke waarden van het gebied. Indien blijkt dat het voor de landschappelijke inpasbaarheid noodzakelijk is om beplanting aan te brengen zal dit gebeuren in overleg met gemeente en de welstandscommissie. Tevens kan de gemeente bij specifieke gevallen beslissen dat een landschapsarchitect of het Kwaliteitsteam van de provincie Fryslân wordt ingeschakeld. In het kader van de landschap- en belevingswaarden dienen voerrollen(balen) met een lichte kleur plastic overdekt te worden met een zwart net c.q. zwarte afdekking.
  - m. Als de deeltijdboer geen eigenaar is van het perceel waarop de stal wordt geplaatst, dient een ondertekende verklaring worden overgelegd waaruit blijkt dat de eigenaar het eens is met de plaatsing.
  - n. De stal wordt gepositioneerd op een afstand van 100 meter van (een) (recreatieve) woning(en).
  - o. Bij de stal mag geen ander materiaal zoals machines, landbouwgereedschap, (bouw)materiaal, wagens e.d. worden geplaatst.

Voorschriften voor houders van groentetuintjes

De plaatsing van opstallen bij groentetuinen is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

Voor het bouwen van opstallen bij groentetuinen gelden de volgende bepalingen:

- a. Groentetuintjes mogen binnen het zoekgebied aangegeven in bijlage III worden aangelegd.
- b. De maximale oppervlakte van de opstal mag 6 m² zijn.
- c. De opstallen mogen maximaal 1.80 m hoog zijn.
- d. De opstallen moeten worden uitgevoerd met houten delen in de gedekte kleuren donker groen, donkerbruin, zwart met de kleurencode RAL 6009, 7021 of 8014 of gelijkwaardig.
- e. Er mag maximaal één opstal per locatie worden geplaatst.
- f. Als er al een opstal aanwezig is dan mag pas een nieuwe worden geplaatst als de oude is afgebroken.
- g. Bij de groentetuintjes mag geen ander materiaal zoals machines, landbouwgereedschap, (bouw)materiaal, wagens e.d. worden geplaatst.
- h. Als extra voorwaarde bij de opstallen geldt dat de begroeiing rondom het groentetuintje niet hoger mag zijn dan 1.80 meter als het tuintje is gelegen in het open landschap.

6. OVERGANGSBEPALINGEN

Uitsterfconstructie.

Bestaande schuilmogelijkheden en opstallen die geplaatst zijn met de benodigde vergunningen en afwijken van het nieuwe beleid, worden gerespecteerd. Voor deze schuilmogelijkheden en opstallen geldt een zogeheten 'uitsterfconstructie'. Dat wil zeggen dat de rechten van de vergunninghouders worden gerespecteerd en dat de bestaande, vergunde opstallen kunnen blijven staan.

Het nieuwe beleid is alleen van toepassing op nieuw te plaatsen schuilmogelijkheden en opstallen. Wel kan de verbouwing van een schuilgelegenheid of opstal, de wisseling van eigenaar/gebruiker of het vervangen van een bestaande schuilgelegenheid aanleiding zijn om het nieuwe beleid toe te passen.

Deze uitsterfconstructie is niet van toepassing op bouwwerken of gebouwen, welke zich in de gemeente bevinden zonder dat hiervoor een vergunning is verleend. Er is dus geen sprake van een gedoogsituatie van aanwezige illegale bouwwerken of gebouwen. Constatering van de aanwezigheid hiervan, ook na vaststelling van deze Nota, is aanleiding om de gebruikelijke handhavingprocedure te volgen.

7. HANDHAVING

Het al dan niet functioneren van het voorgestelde beleid valt of staat met de handhaving ervan. Uitzonderingen op het beleid dienen, in verband met het gelijkheidsbeginsel, te allen tijde goed te worden gemotiveerd. Is dit niet mogelijk dan dient er een belangenafweging om te handhaven plaats te vinden. Bij niet naleving van de wettelijke voorschriften, kan bestuursdwang of zonodig een last onder dwangsom worden toegepast.

Bestuursdwang houdt in dat de betreffende bebouwing wordt verwijderd op kosten van de overtreder. In geval er een dwangsom wordt opgelegd, wordt een bepaald bedrag verbeurd verklaard voor iedere keer, of voor elk tijdvak, dat het wettelijke voorschrift wordt overtreden. Deze vorm van handhaving werkt zeer efficiënt bij dit soort zaken. Bebouwing op gemeentelijk eigendom kunnen, na aanzegging, op privaatrechtelijke grond direct worden verwijderd. Voor handhaving is het van belang te weten dat de regels van de Woningwet de WABO, dan wel de Wro wordt overtreden.

Belangrijk is dat direct gestart wordt met een inventarisatie van alle opstallen, schuilgelegenheden, en groentetuintjes betrekking hebbende op het genoemde in deze nota. Na deze inventarisatie volgt er een handhavingstraject waarbij gekeken gaat worden welke gevallen gelegaliseerd, verwijderd of gedoogd kunnen worden.

8. HARDHEIDSCLAUSULE

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd in gevallen waarin de toepassing van deze nota naar hun oordeel tot een bijzondere hardheid leidt ten gunste van de aanvrager af te wijken van deze nota.

8. EVALUATIE

De betekenis en de gevolgen van de Nota "Schiilgelegenheden voor dieren van dierhouders / hobbyboeren en deeltijdboeren en opstallen bij groentetuintjes" zullen na twee jaar worden geëvalueerd.

Deze nota is opgesteld door de gemeente Ameland

afdeling Beleid en uitvoering

Dhr. G.A.M. Metz

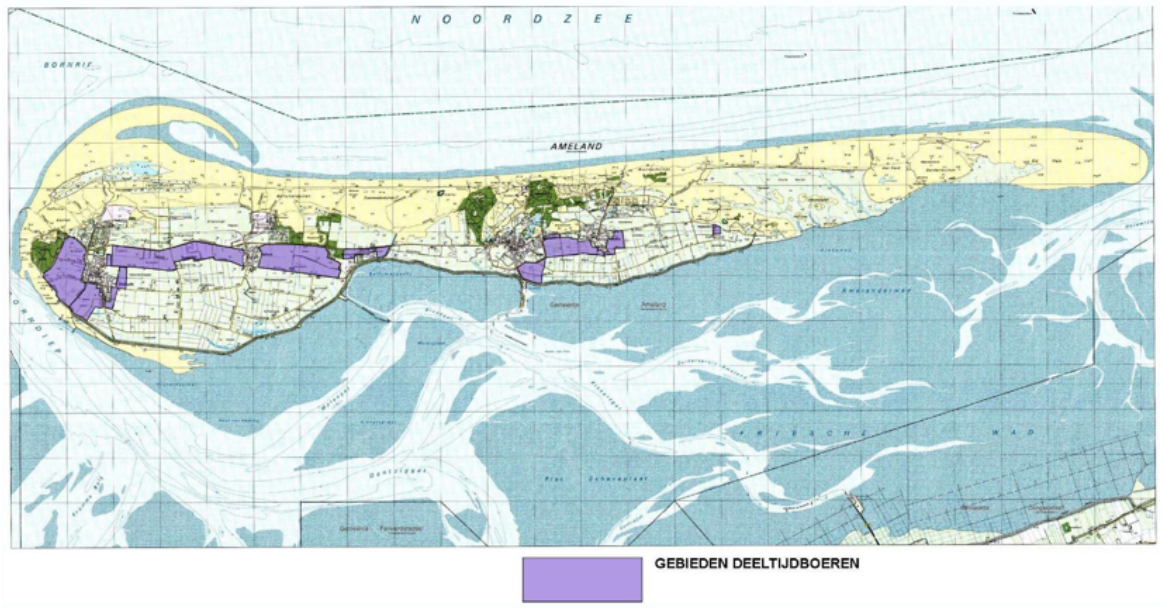
Bijlage I:

LUCHTFOTO

 GEBIEDEN WAAR SCHUTTINGEN EN SCHUTSTALLEN VOOR DIEREN MOGEN WORDEN GEPLAATST

Bijlage II:

LUCHTFOTO

GEBIEDEN DEELTIJDBOEREN

Bijlage III:

Luchtfoto's locaties groentetuintjes

Locaties dorp Hollum

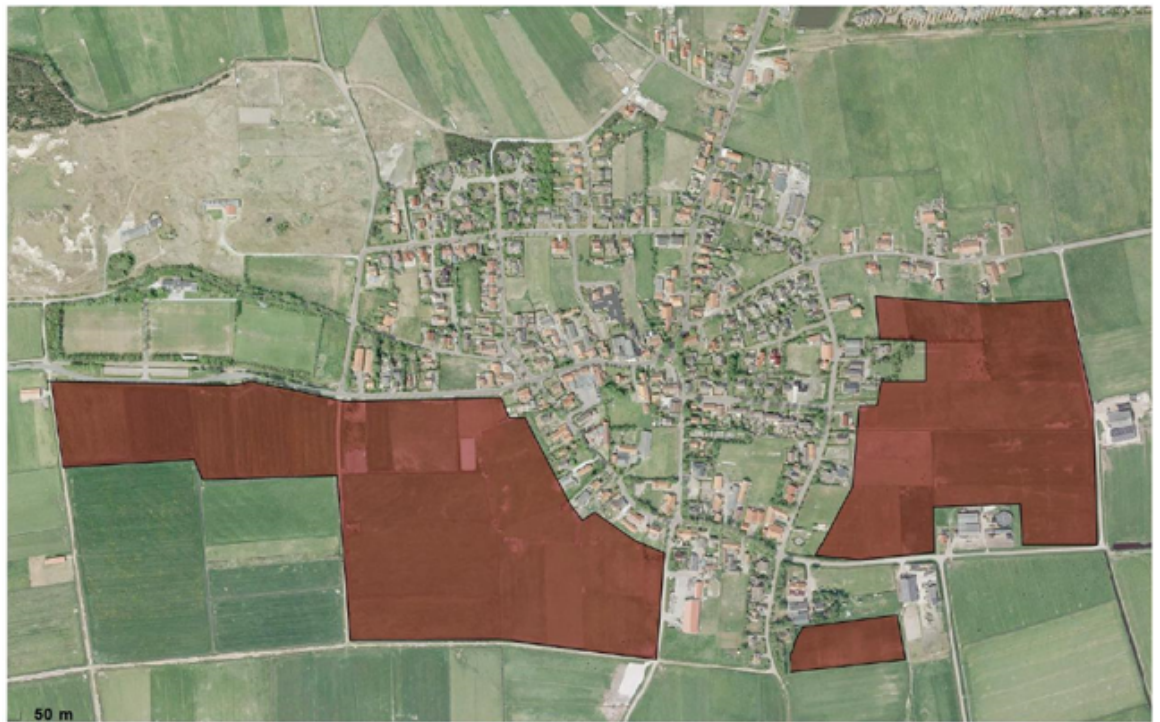

locaties dorp Ballum

Locaties dorp Nes

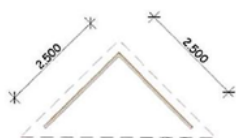
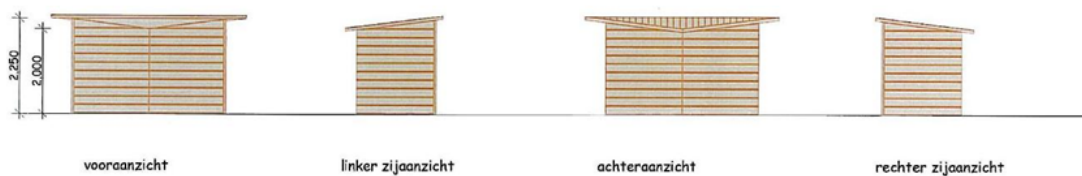

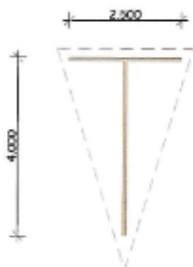
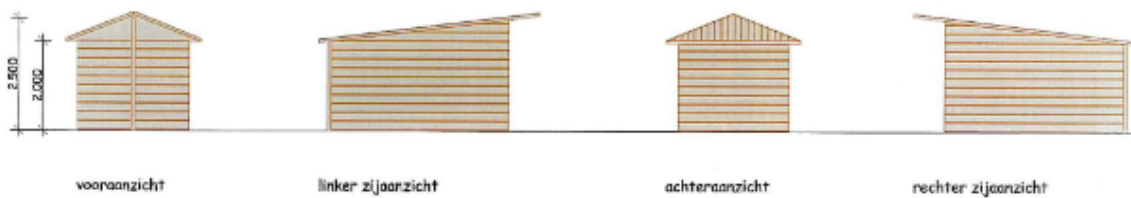
Locaties dorp Buren

Bijlage IV:

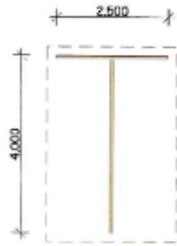
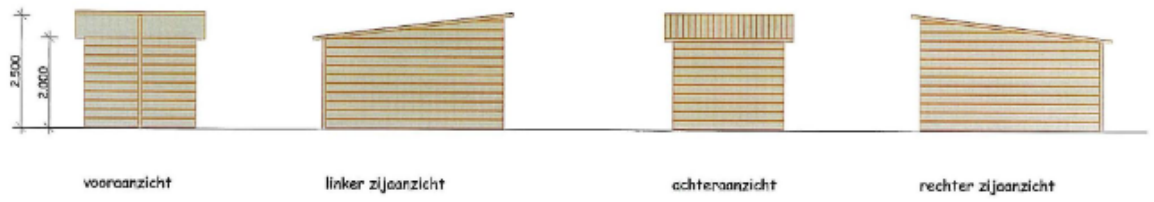
Voorbeelden van schutgelegenheden in de vorm van schuttingen

plattegrond

plattegrond

plattegrond

Bijlage V:

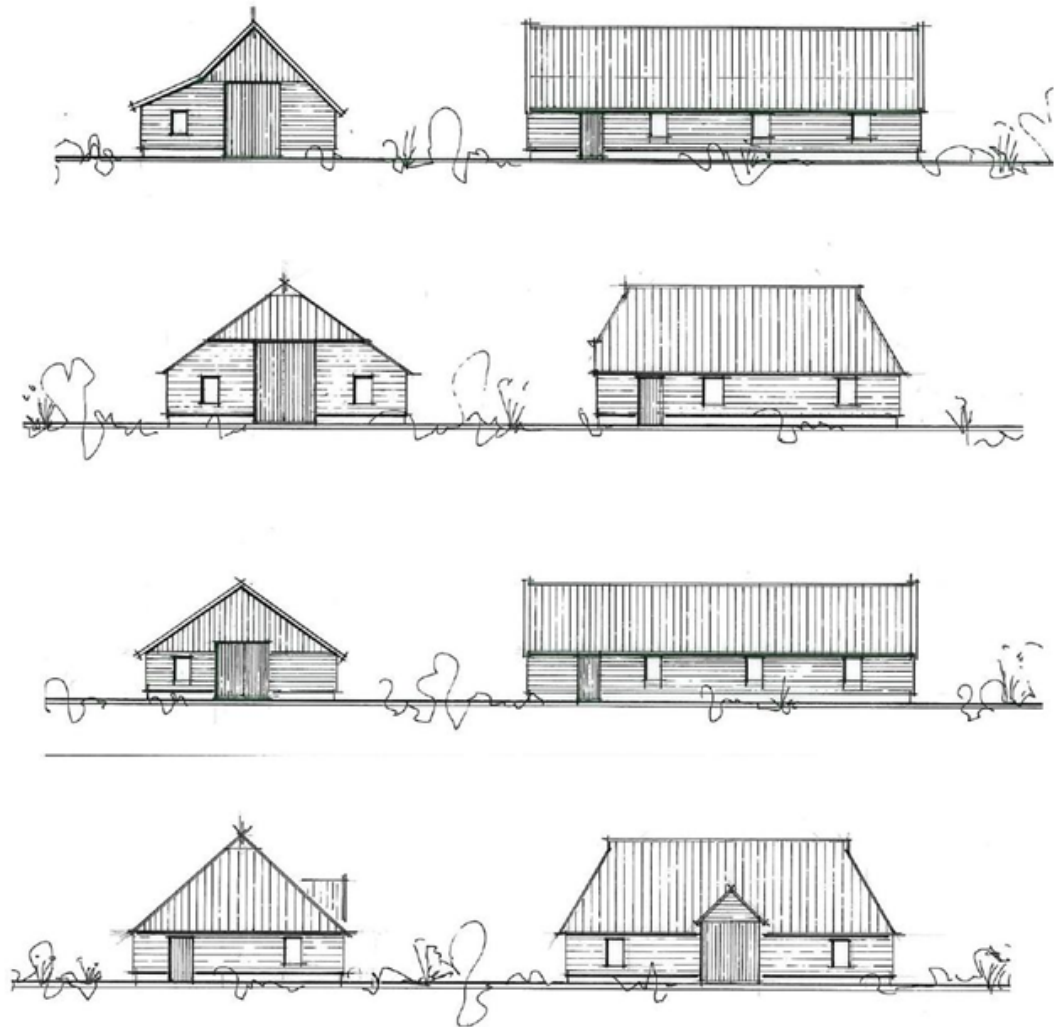
Voorbeelden van stallen deeltijdboeren

Bijlage VI:

Enkele schets voorbeelden van stallen voor hobby- en deeltijdboeren

Bijlage VII:

Voorbeelden van reeds aanwezige groentetuintjes.

Bijlage VIII:

Voorbeeld van gepotdekselde gevels.

